

16.

Na osnovu člana 4 st. 2 i 4, člana 12 stav 7, člana 14 stav 7, člana 16 stav 2, člana 19 stav 3, člana 26 stav 3, člana 26a stav 4, člana 31 stav 2, člana 32 stav 4, člana 34 st. 4 i 5, člana 35 stav 4, člana 37 stav 6, člana 38 stav 6, člana 39 stav 3 i člana 76 Zakona o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja („Službeni list RCG“, broj 28/06 i „Službeni list CG“, br. 61/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

PRAVILNIK O IZMJENAMA PRAVILNIKA O PROIZVODNJI I STAVLJANJU U PROMET SJEMENSKOG MATERIJALA KRMNOG BILJA*

Član 1

U Pravilniku o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja* („Službeni list CG“, br. 21/18 i 33/19), član 2 mijenja se i glasi:

„Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na krmno bilje sljedećih rodova i vrsta:

1) trave Poaceae (Gramineae):

- *Agrostis canina* L. – rosulja pasja;
- *Agrostis gigantea* Roth- rosulja bijela;
- *Agrostis stolonifera* L. - rosulja vriježasta;
- *Agrostis capillaris* L. - rosulja tankolisna;
- *Alopecurus pratensis* L. - lisičji repak;
- *Arrhenatherum elatius* (L.) P. Beauv. ex J. Presl. & C. Presl.- francuski ljulj;
- *Bromus catharticus* Vahl - stoklasa štraderova;
- *Bromus sitchensis* Trin.- ovseni vlasen;
- *Cynodon dactylon* (L.) Pers. - zubača puzava, zubača obična;
- *Dactylis glomerata* L. – ježevica;
- *Festuca arundinacea* Schreber - visoki vijuk;
- *Festuca filiformis* Pourr. – uskolisni vijuk;
- *Festuca ovina* L.- ovčji vijuk;
- *Festuca pratensis* Huds.- livadski vijuk;
- *Festuca rubra* L. - crveni vijuk;
- *Festuca trachyphylla* (Hack.) Hack – oštrolisni vijuk;
- *Lolium multiflorum* Lam. - italijanski ljulj, mnogocvjetni ljulj;
- *Lolium perenne* L. - engleski ljulj;
- *Lolium x hybridum* Hausskn - oldenburški ljulj;
- *Phalaris aquatica* L. - blještac, svjetlica;
- *Phleum nodosum* L. - mačji rep bertolonijev;
- *Phleum pratense* L. - mačji rep;
- *Poa annua* L. - vlasnjača jednogodišnja;
- *Poa nemoralis* L. - vlasnjača šumska;
- *Poa palustris* L. - vlasnjača močvarna;
- *Poa pratensis* L. - vlasnjača livadna;
- *Poa trivialis* L. - vlasnjača obična;
- *Trisetum flavescens* (L.) P. Beauv. - zlatožuta zobika;

- *Festulolium* Asch.& Graebn – hibridi koji su nastali ukrštanjem roda *Festuca* sa vrstama iz roda *Lolium*;

2) *Fabaceae* (*Leguminosae*) - leguminoze:

- *Biserrula pelecinus* L. – biserula;
- *Galega orientalis* Lam. - krmna galega;
- *Hedysarum coronarium* L. – slatkovina;
- *Lathyrus cicera* L. – crvena graholika;
- *Lotus corniculatus* L. - žuti zvezdan;
- *Lupinus albus* L.- lupina bijela slatka;
- *Lupinus angustifolius* L.- lupina plava;
- *Lupinus luteus* L. - lupina žuta;
- *Medicago doliata* Carmign. – dunjica šiljasta;
- *Medicago italica* (Mill.) Fiori - *Medicago italica* (Mill.) Fiori;
- *Medicago littoralis* Rohde ex Loisel. – obalna dunjica;
- *Medicago lupulina* L. - dunjica;
- *Medicago murex* Willd. - *Medicago murex* Willd.;
- *Medicago polymorpha* L. – oštrodlakava dunjica;
- *Medicago rugosa* Desr. - oštrodlakava dunjica;
- *Medicago sativa* L. - lucerka;
- *Medicago scutellata* (L.) Mill. – štitasta dunjica;
- *Medicago truncatula* Gaertn. - buretasta lucerka;
- *Medicago* × *varia* T. Martyn - lucerka bastardna;
- *Onobrychis viciifolia* Scop. - esparzeta;
- *Ornithopus compressus* L. – žuta ptičja noga;
- *Ornithopus sativus* Brot. – saradela;
- *Pisum sativum* L. (partim) - stočni grašak;
- *Trifolium alexandrinum* L. - aleksandrijska djetelina;
- *Trifolium fragiferum* L. – jagodasta djetelina,
- *Trifolium glanduliferum* Boiss. - *Trifolium glanduliferum* Boiss.;
- *Trifolium hirtum* All. - *Trifolium hirtum* All.;
- *Trifolium hybridum* L. - švedska djetelina;
- *Trifolium incarnatum* L.- inkarnatska djetelina;
- *Trifolium isthmocarpum* Brot. - *Trifolium isthmocarpum* Brot;
- *Trifolium michelianum* Savi – mišelijeva djetelina;
- *Trifolium pratense* L. - crvena djetelina;
- *Trifolium repens* L.- bijela djetelina;
- *Trifolium resupinatum* L.- persijska djetelina;
- *Trifolium squarrosum* L. – stršeća djetelina;
- *Trifolium subterraneum* L. – podzemna djetelina;
- *Trifolium vesiculosum* Savi – mještinasta djetelina;
- *Trigonella foenum-graecum* L.- pliskavica;
- *Vicia benghalensis* L. - *Vicia benghalensis* L.;
- *Vicia faba* L. (partim) - stočni bob;
- *Vicia pannonica* Crantz - panonska grahorica;
- *Vicia sativa* L. - krmna grahorica;
- *Vicia villosa* Roth - maljava grahorica; i

3) drugih vrsta:

- *Brassica napus* L. var. *napobrassica* (L.) Rchb. - stočna keleraba;
- *Brassica oleracea* L. convar. *acephala* (DC.) Alef. var. *medullosa* Thell. + var. *varidis* L.- stočni kelj;

- *Phacelia tanacetifolia* Benth.- facelija;
- *Plantago lanceolata* L. – uskolisna bokvica;
- *Raphanus sativus* L. var. *oleiformis* Pers.- uljana rotkva.“

USLOVI ZA SERTIFIKACIJU SJEMENSKOG MATERIJALA KRMNOG BILJA

Usjev sjemenskog materijala krmnog bilja sertifikovaće se, ako je:

1. plodored usklađen sa vrstom i sortom usjeva koja se proizvodi, a polje dovoljno čisto od samoniklog bilja zaostalog od prethodnog usjeva;
2. najmanja udaljenost usjeva (minimalna izolacija) od susjednih izvora polena, radi sprečavanja nepoželjnog stranog oprašivanja:

Usjev		Najmanja udaljenost*
Brassica spp., Phacelia tanacetifolia:	– za proizvodnju osnovnog sjemena;	400 m
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena;	200 m
Vrste ili sorte osim Brassica spp., tanacetifolia, Pisum sativum, sorti Poa pratensis navedene u tačke 4.3 ovog Priloga, a u vezi sa »apomiktične uniklonalne sorte«:	– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za dalje umnožavanje, površine do 2 hektara;	200 m
	– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za dalje umnožavanje, površine veće od 2 hektara;	100 m
	– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za proizvodnju krmnog bilja, površine do 2 hektara;	100 m
	– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za proizvodnju krmnog bilja, površine veće od 2 hektara.	50 m

*Minimalna izolacija može se zanemariti ako postoji odgovarajuća zaštita od bilo kog nepoželjnog stranog oprašivača (npr. usjev visokih biljaka ili pojas šume).

3. u sjemenskom usjevu prisutnost biljaka drugih vrsta (čije je sjeme teško razlikovati od sjemena usjeva u laboratorijskom ispitivanju), u što manjem broju, naročito za usjeve *lolium* vrsta ili *x Festulolium* gdje broj biljaka *lolium* vrsta ili *x Festulolium* (koje su drugačije od vrsta iz sjemenskog usjeva) ne prelazi: jedna na 50 m² za proizvodnju osnovnog sjemena; jedna na 10 m² za proizvodnju sertifikovanog sjemena.

4. autentičnost i čistoća sorte sjemenskog usjeva krmnog bilja odgovarajuća i to:

- 4.1 vrste *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Brassica napus* var. *napobrassica*, *Brassica oleracea* convar. *acephala* ili *Poa pratensis*, kod kojih broj biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju sorti, ne smije biti:
 - jedna na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena;
 - jedna na 10 m² za proizvodnju sertifikovanog sjemena;
- 4.2 vrsta *Poa pratensis*, kod koje broj biljaka koje su atipične i ne pripadaju sorti, ne smije biti:
 - jedna na 20 m² za proizvodnju osnovnog sjemena;
 - četiri na 10 m² za proizvodnju sertifikovanog sjemena;
 - više od šest na 10 m² kod "apomiktične uniklonalne sorte", za proizvodnju sertifikovanog sjemena.
- 4.3 vrste *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Brassica napus* var. *napobrassica*, *Brassica oleracea* convar. *acephala*: primjenjuje se tačka 4.1.

5. Usjev je praktično slobodan od štetnih organizama koji umanjuju upotrebljivost i kvalitet sjemena.

Usjev je u skladu sa zahtjevima koji se odnose na karatinski štetne organizme, karatinski štetne organizme zaštićenih područja i regulisane nekaratinske štetne organizme (RNQP). Regulisani nekaratinski štetni organizmi (RNQP) i određeno bilje sa kategorijama i dozvoljenim procentom prisustva za sjeme krmnog bilja:

RNQP ili simptomi njihovog prisustva	Bilje za sadnju (rod ili vrsta)	Dozvoljeni procenat % za predosnovno sjeme	Dozvoljeni procenat % za osnovno sjeme	Dozvoljeni procenat za sertifikovano sjeme
<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>insidiosus</i> (McCulloch 1925) Davis et al. [CORBIN]	<i>Medicago sativa</i> L.	0 %	0 %	0 %
<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DITYDI]	<i>Medicago sativa</i> L.	0 %	0 %	0 %

6. Da bi zadovoljili uslove i standarde iz tačke 5 za sjemenski materijal vrši se stručna kontrola, na način koji obezbjeđuje:
- 1) izvršena primjerena ispitivanja u skladu sa stanjem i fazama razvoja usjeva;
 - 2) vršenje najmanje jednog pregleda u toku vegetacije;
 - 3) da veličina, broj i raspodjela djelova polja na kojima se vrši stručna kontrola radi provjere uslova propisanih ovim pravilnikom bude u skladu sa metodama (OECD).

Ako nakon sprovođenja tačaka 4. i 6. i dalje postoji sumnja u identitet sorte sjemena, organ uprave nadležan za sertifikaciju može za ispitivanje identiteta koristiti međunarodno priznatu biohemijsku ili molekularnu tehniku u skladu sa primjenjivim međunarodnim standard

USLOVI ZA SJEMENSKI MATERIJAL KRMNOG BILJA

Dio 1

PREDOSNOVNO I OSNOVNO SJEME

Usjev sjemenskog materijala krmnog bilja sertifikovaće se u kategoriju predosnovno, odnosno osnovno sjeme ako, osim uslova iz Dijela 1 ovog priloga, ispunjava i sljedeće uslove:

1. Sjeme *Pisum sativum*, *Brassica napus* var. *napobrassica*, *Brassica oleracea* conv. *acephala*, *Vicia faba* i sorte *Poa pratensis* iz tačke 4 Priloga 1., koje se odnose na »apomiktične uniklonalne sorte« treba da ispunjavaju sljedeće standarde ili druge uslove: minimalna čistoća sorte treba da bude 99,7%, a minimalna čistoća sjemena se utvrđuje stručnom kontrolom (field inspections).

2. Sjeme treba da ispunjava uslove date u Tabeli 2:

Tabela 1.

Vrsta	Ukupno (maseni %)	Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti					Drugi standardi ili uslovi
		Sadržaj prema broju u uzorku mase navedene u koloni 4 Priloga 3 (ukupno po koloni)					
		Pojedinačne vrste	<i>Rumex</i> spp. osim <i>Rumex acetosella</i> i <i>Rumex maritimus</i>	<i>Elymus repens</i>	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Melilotus</i> spp.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Poaceae (Gramineae)							
<i>Agrostis canina</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Agrostis capillaris</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Agrostis gigantea</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Agrostis stolonifera</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Alopecurus pratensis</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Arrhenatherum elatius</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(i) (j)
<i>Bromus catharticus</i>	0,4	20	5	5	5		(j)
<i>Bromus sitchensis</i>	0,4	20	5	5	5		(j)
<i>Cynodon dactylon</i>	0,3	20 (a)	1	1	1		(j)
<i>Dactylis glomerata</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca arundinacea</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca filiformis</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca ovina</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca pratensis</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca rubra</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca trachyphylla</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
x <i>Festulolium</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Lolium multiflorum</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Lolium perenne</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Lolium xhybridum</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Phalaris aquatic</i>	0,3	20	2	5	5		(j)
<i>Phleum nodosum</i>	0,3	20	2	1	1		(j)
<i>Phleum pratense</i>	0,3	20	2	1	1		(j)
<i>Poa annua</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa nemoralis</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa palustris</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)

<i>Poa pratensis</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa trivialis</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Trisetum flavescens</i>	0,3	20 (c)	1	1	1		(i) (j)
Fabaceae (Leguminosae)							
<i>Biserrula pelecinus</i>	0,3	20	5				
<i>Galega orientalis</i> Lam.	0,3	20	2			0 (e)	(j)
<i>Hedysarum coronarium</i>	0,3	20	2			0 (e)	(j)
<i>Lathyrus cicera</i>	0,3	20	5			0 (d)	
<i>Lotus corniculatus</i>	0,3	20	3			0 (e)	(g) (j)
<i>Lupinus albus</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h) (k)
<i>Lupinus angustifolius</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h) (k)
<i>Lupinus luteus</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h) (k)
<i>Medicago dolia</i>	0,3	20	5			0 (e)	
<i>Medicago italica</i>	0,3	20	5			0 (e)	
<i>Medicago littoralis</i>	0,3	20	5			0 (e)	
<i>Medicago lupulina</i>	0,3	20	5			0 (e)	(j)
<i>Medicago murex</i>	0,3	20	5			0 (e)	
<i>Medicago polymorpha</i>	0,3	20	5				
<i>Medicago rugosa</i>	0,3	20	5				
<i>Medicago sativa</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Medicago scutellata</i>	0,3	20	5				
<i>Medicago truncatula</i>	0,3	20	5				
<i>Medicago x varia</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Onobrychis viciifolia</i>	0,3	20	2			0 (d)	
<i>Ornithopus compressus</i>	0,3	20	5				
<i>Ornithopus sativus</i>	0,3	20	5				
<i>Pisum sativum</i>	0,3	20	2			0 (d)	
<i>Trifolium alexandrinum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium fragiferum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium glanduliferum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium hirtum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium hybridum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium incarnatum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium isthmocarpum</i>	0,3	20	5				(j)
<i>Trifolium michelianum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium pratense</i>	0,3	20	5			0 (e)	(j)
<i>Trifolium repens</i>	0,3	20	5			0 (e)	(j)
<i>Trifolium resupinatum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium squarrosum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium subterraneum</i>	0,3	20	5				(j)
<i>Trifolium vesiculosum</i>	0,3	20	5				(j)
<i>Trigonella foenum graecum</i>	0,3	20	2			0 (d)	
<i>Vicia benghalensis</i>	0,3	20	5			0 (d)	
<i>Vicia faba</i>	0,3	20	2			0 (d)	

<i>Vicia pannonica</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h)
<i>Vicia sativa</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h)
<i>Vicia villosa</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h)
Ostale vrste							
<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>	0,3	20	2				(j)
<i>Brassica oleracea</i> con var. <i>acephala</i> var. <i>medullosa</i> + var. <i>viridis</i>	0,3	20	3				(j)
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	0,3	20					
<i>Plantago lanceolata</i>	0,3	20	3				
<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i>	0,3	20	2				

1. Opis:

- a) maksimalan broj od 80 sjemenki *Poa* spp. neće se smatrati nečistoćom;
- b) Uslovi navedeni u trećoj koloni ne odnose se na sjeme *Poa* spp. Maksimalan sadržaj sjemena *Poa* spp. osim onih vrsti koje se ispituju ne smije biti veći od jedne sjemenke u uzorku od 500 sjemenki.
- c) Maksimalan broj od 20 sjemenki *Poa* spp. neće se smatrati nečistoćom.
- d) Utvrđivanje broja sjemenki *Melilotus* spp. ne mora biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 7 nisu ispunjeni.
- e) Prisutnost jedne sjemenke *Melilotus* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak, dvostruko veći od propisane mase ne sadrži niti jedno sjeme *Melilotus* spp.
- f) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 c) nisu primjenjivi.
- g) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 pod d) nisu primjenjivi.
- h) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 pod e) nisu primjenjivi.
- i) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 pod f) nisu primjenjivi.
- j) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 pod k) i m) nisu primjenjivi.
- k) Postotak prema broju sjemenki gorke lupine u sortama *Lupinus* spp., osim gorke lupine, ne smije prelaziti 1%.

Dio 2 SERTIFIKOVANO SJEME

Usjev sjemenskog materijala krmnog bilja sertifikovaće se u kategoriju sertifikovano sjeme ukoliko je:

1. Sjeme ispunilo uslove u pogledu autentičnosti i čistoće sorte, a minimalna čistoća sjemena koja se utvrđuje stručnom kontrolom:
 - 1.1 98% za sorte *Poa pratensis*, koje se odnose na »apomiktične uniklonalne sorte«, *Brassica napus* var. *napobrassica* i *Brassica oleracea* convar. *acephala*:
 - 1.2 za sorte *Pisum sativum*, *Vicia faba*:
 - 99% sertifikovano sjeme prve generacije:
 - 98% sertifikovano sjeme druge i sljedećih generacija.
2. Sjeme ispunilo uslove u pogledu klijavosti, analitičke čistoće i prisutnosti sjemena drugih biljnih vrsta:
 - 2.1 uključujući sjeme Lupine druge boje i sjeme gorke Lupine u skladu sa Tabelom 1.

Tabela 2.

Vrsta	Klijavost		Analitička čistoća									Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti u uzorku mase navedene u koloni 4 Priloga 3. (ukupno po koloni)			Uslovi u pogledu sadržaja sjemena na Lupine druge boje i sjemena gorke Lupine
	Najmanja klijavost (% od čistog sjemena)	Najveći sadržaj tvrdog sjemena (% čistog sjemena)	Najmanja analitička čistoća (maseni %)	Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti (maseni %)											
				Ukupno	Pojedinačne vrste	<i>Elymus repens</i>	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Melilotus</i> pp.	<i>Raphanus raphanistrum</i>	<i>Sinapis arvensis</i>	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena ludoviciana</i> , <i>Avena sterilis</i>	<i>Cuscuta</i> pp.	<i>Rumex</i> spp. osim <i>Rumex acetosella</i> <i>Rumex maritimus</i>		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Poaceae (Gramineae)															
<i>Agrostis canina</i>	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)		
<i>Agrostis capillaris</i>	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)		
<i>Agrostis gigantea</i>	80 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)		
<i>Agrostis stolonifera</i>	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)		
<i>Alopecurus pratensis</i>	70 (a)		75	2,5	1,0 (f)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Arrhenatherum elatius</i>	75 (a)		90	3,0	1,0 (f)	0,5	0,3				0 (g)	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Bromus catharticus</i>	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3				0 (g)	0 (j) (k)	10 (n)		
<i>Bromus sitchensis</i>	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3				0 (g)	0 (j) (k)	10 (n)		
<i>Cynodon dactylon</i>	70 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2		
<i>Dactylis glomerata</i>	80 (a)		90	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Festuca arundinacea</i>	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Festuca filiformis</i>	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Festuca ovina</i>	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Festuca pratensis</i>	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Festuca rubra</i>	75 (a)		90	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Festuca trachyphylla</i>	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
× <i>Festulolium</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Lolium multiflorum</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Lolium perenne</i>	80 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Lolium × hybridum</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)		
<i>Phalaris aquatica</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5		

<i>Phleum nodosum</i>	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3			0	0 (k)	5	
<i>Phleum pratense</i>	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3			0	0 (k)	5	
<i>Poa annua</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Poa nemoralis</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa palustris</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa pratensis</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa trivialis</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Trisetum flavescens</i>	70 (a)		75	3,0	1,0 (f)	0,3	0,3			0 (h)	0 (j) (k)	2 (n)	
Fabaceae (Leguminosae)													
<i>Biserrula pelecinus</i>	70		98	0,5						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Galega orientalis</i>	60 (a) (b)	40	97	2,0	1,5		0,3			0	0 (l) (m)	10 (n)	
<i>Hedysarum coronarium</i>	75 (a) (b)	30	95	2,5	1,0		0,3			0	0 (k)	5	
<i>Lathyrus cicera</i>	80		95	1	0,5		0,3			0 (i)	0 (j) (k)	20	
<i>Lotus corniculatus</i>	75 (a) (b)	40	95	1,8 (d)	1,0 (d)		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Lupinus albus</i>	80 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)		0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (p)
<i>Lupinus angustifolius</i>	75 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)		0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (p)
<i>Lupinus luteus</i>	80 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)		0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (p)
<i>Medicago dolia</i>	70		98	2						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago italica</i>	70 (b)	20	98	2						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago littoralis</i>	70		98	2						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago lupulina</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Medicago murex</i>	70 (b)	30	98	2						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago polymorpha</i>	70 (b)	30	98	2						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago rugosa</i>	70 (b)	20	98	2						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago sativa</i>	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Medicago scutellata</i>	70		98	2						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago truncatula</i>	70 (b)	20	98	2						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago x varia</i>	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Onobrychis viciifolia</i>	75 (a) (b)	20	95	2,5	1,0		0,3			0	0 (j)	5	
<i>Ornithopus compressus</i>	75		90	1						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Ornithopus sativus</i>	75		90	1						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Pisum sativum</i>	80 (a)		98	0,5	0,3		0,3			0	0 (j)	5 (n)	
<i>Trifolium alexandrinum</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium</i>	70		98	1						0 (i)	0 (j) (k)	10	

<i>fragiferum</i>													
<i>Trifolium glanduliferum</i>	70 (b)	30	98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium hirtum</i>	70		98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium hybridum</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium incarnatum</i>	75 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium isthmocarpum</i>	70		98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium michelianum</i>	75 (b)	30	98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium pratense</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium repens</i>	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium resupinatum</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium squarrosum</i>	75 (b)	20	97	1,5				0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium subterraneum</i>	80 (b)	40	97	0,5					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium vesiculosum</i>	70		98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trigonella foenum-graecum</i>	80 (a)		95	1,0	0,5			0,3	0	0 (j)	5		
<i>Vicia benghalensis</i>	80 (b)	20	97 (e)	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Vicia faba</i>	80 (a) (b)	5	98	0,5	0,3			0,3	0	0 (j)	5 (n)		
<i>Vicia pannonica</i>	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3	0 (i)	0 (j)	5 (n)		
<i>Vicia sativa</i>	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3	0 (i)	0 (j)	5 (n)		
<i>Vicia villosa</i>	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3	0 (i)	0 (j)	5 (n)		
OSTALE VRSTE													
<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>	80 (a)		98	1,0	0,5			0,3	0,3	0	0 (j) (k)	5	
<i>Brassica oleracea</i> con var. <i>accephala</i> var. <i>medullosa</i> + var. <i>viridis</i>	75 (a)		98	1,0	0,5			0,3	0,3	0	0 (j) (k)	10	
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	80 (a)		96	1,0	0,5				0	0 (j) (k)			
<i>Plantago lanceolata</i>	75		85	1,5					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i>	80 (a)		97	1,0	0,5			0,3	0,3	0	0 (j)	5	

2. Opis:

- a) svo čisto i zdravo sjeme koje ne klija nakon predtretmana smatra se sjemenom koje je klijalno;
b) do najveće navedene količine, tvrdo sjeme smatra se sjemenom sposobnim za klijanje;
c) maseni udio od 0,8% sjemena drugih *Poa* vrsti ne smatra se nečistoćom;
d) maseni udio od 1% sjemena *Trifolium pratense* ne smatra se nečistoćom;
e) maseni udio od 0,5 % sjemena *Lupinus albus*, *Lupinus angustifolius*, *Lupinus luteus*, *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Vicia* spp. u drugim pripadajućim vrstama ne smatra se nečistoćom;
f) propisani maseni udio sjemena pojedinačnih vrsti neće se odnositi na sjeme *Poa* spp.;
g) maksimalan broj od dvije sjemenke *Avena fatua* i *Avena sterilis* u uzorku propisane mase, neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak iste mase ne sadrži niti jedno sjeme tih vrsta;
h) prisutnost jedne sjemenke *Avena fatua* i *Avena sterilis* u uzorku propisane mase, neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak, dvostuko veći od propisane mase ne sadrži ni jedno sjeme tih vrsti;
i) utvrđivanje broja sjemenki *Avena fatua* i *Avena sterilis* ne mora biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 12 nisu ispunjeni;
j) utvrđivanje broja sjemenki *Cuscuta* spp. ne mora biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 13 nisu ispunjeni;
k) prisutnost jedne sjemenke *Cuscuta* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak iste mase ne sadrži ni jedno sjeme *Cuscuta* spp.;

- l) masa uzorka za utvrđivanje broja sjemenki *Cuscuta* spp. biće dvostuko veća od mase propisane u koloni 4 Priloga 3 za pripadajuće vrste;
- m) prisutnost jedne sjemenke *Cuscuta* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak, dvostruko veći od propisane mase ne sadrži ni jedno sjeme *Cuscuta* spp.;
- n) utvrđivanje broja sjemenki *Rumex* spp. osim *Rumex acetosella* i *Rumex maritimus* ne mora biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 14 nisu ispunjeni;
- o) procenat prema broju sjemenki Lupine druge boje ne smije prelaziti:
- u gorkoj Lupini 2%;
 - u Lupina spp. osim gorke Lupine 1%;
- p) procenat prema broju sjemenki gorke Lupine u sortama *Lupinus* spp., osim gorke lupine, ne smije prelaziti 2,5%.

3. Sjeme je praktično slobodno od štetnih organizama koji umanjuju upotrebljivost i kvalitet sjemena. Sjeme je u skladu sa zahtjevima koje se odnose na karatinske štetne organizme, karatinske štetne organizme zaštićenih područja i RNQP u skladu sa propisima zdravstvene zaštite bilja.

Prisustvo RNQP-a na sjemenu i odgovarajućim kategorijama treba biti u skladu sa zahtjevima navedenim u datoj tabeli:

RNQP ili simptomi njihovog prisustva	Bilje za sadnju (rod ili vrsta)	Dozvoljeni procenat % za predosnovno sjeme	Dozvoljeni procenat % za osnovno sjeme	Dozvoljeni procenat za sertifikovano sjeme
<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>insidiosus</i> (McCulloch 1925) Davis et al. [CORBIN]	<i>Medicago sativa</i> L.	0 %	0 %	0 %
<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DITYDI]	<i>Medicago sativa</i> L.	0 %	0 %	0 %

Dio 3 KOMERCIJALNO SJEME

Sjeme se sertifikuje u kategoriju komercijalno sjeme ako, osim uslova iz Dijela 2 tač. 2 i 3 ovog priloga, ispunjava i sljedeće uslove:

1. Ako su maseni djelovi iz Dijela 2, tačka 2 Tabela 2 u koloni 5 i 6 ovog priloga povećani su za 1%.
2. Za *Poa annua* maksimalan ukupni maseni udio sjemena drugih *Poa* vrsta od 10% neće se smatrati nečistoćom.
3. Za *Poa* spp., osim *Poa annua*, maksimalan ukupni maseni udio sjemena drugih *Poa* vrsta od 3% neće se smatrati nečistoćom.
4. Za *Hedisarum coronarium* maksimalan ukupni maseni udio od 1% sjemena *Melilotus* spp. neće se smatrati nečistoćom.
5. Uslovi pod d) navedeni u Dijelu 1 tačka 2 Priloga 2 ovog Pravilnika ne odnose se na *Lotus corniculatus*.
6. U vrstama Lupine:
 - a) minimalna analitička čistoća treba da bude 97% po masi;
 - b) procenat broja sjemenki Lupine druge boje ne smije prelaziti:
 - u gorkoj Lupini 4%;
 - u *Lupinus* spp. osim gorke Lupine 2%.
7. Za sjeme *Vicia* spp. ukupni maseni postotak sjemena *Vicia pannonica*, *Vicia villosa*, *Vicia benghalensis* ili povezanih kultiviranih vrsta do 6 % u drugoj odgovarajućoj vrsti ne smatra se nečistoćom.
8. Za vrste *Vicia pannonica*, *Vicia sativa*, *Vicia villosa* i *Vicia benghalensis* maseni postotak najmanje analitičke čistoće jest 97 %.
9. Za vrstu *Lathyrus cicera* maseni postotak najmanje analitičke čistoće jest 90 %, a ukupni maseni postotak sjemena sličnih uzgajanih vrsta do najviše 5 % ne smatra se nečistoćom.“

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj Pravilnik prenešeni su sledeći Celexi: 32016L2109, 32018L1028, 32020L0177, 32021L0415, 32021L0971.

Broj: 04-313/25-30889/3
Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.